

Uni-Partner AB

mikael.hakola@profilskolan.se

Föreläggande med vite

efter tillsyn av Profilskolan i
Stockholms kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen granskade Profilskolan i Stockholms kommun under hösten 2013. I beslut den 13 december 2013 konstaterade Skolinspektionen bland annat att det förelåg brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i elevernas möjlighet till inflytande över utbildningen, arbetet med bedömning och betygssättning, arbetet med trygghet och studiero samt särskilt stöd. Skolinspektionen konstaterade även brister i personalens kompetens, elevernas tillgång till elevhälsa och elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Därutöver saknade eleverna tillgång till skolbibliotek. Huvudmannen Uni-Partner AB förelades att åtgärda bristerna.

Vid uppföljningen kan Skolinspektionen konstatera att huvudmannen har vidtagit ett antal åtgärder som har rättat till några av de brister som Skolinspektionen har påtalat. Bland annat har ordningsregler utarbetats i samverkan med eleverna och arbetet med elevernas trygghet och studiero har förbättrats. Elevernas inflytande över utbildningen har förbättrats och eleverna har numera tillgång till skolbibliotek.

Det kvarstår emellertid brister i skolans systematiska kvalitetsarbete, arbetet med betygssättning, elevhälsans arbete och arbetet med särskilt stöd.

Profilskolan har ett stort antal elever i behov av stödinsatser och ett flertal elever uppnår inte kunskapskraven för lägst godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Samtidigt visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Beslutade åtgärder utvärderas inte i någon större omfattning. Det finns även exempel på brister i den bakomliggande utredningen gällande elever med olovlig frånvaro, vilket medför att underlaget för att bedöma elevens särskilda stödbehov är otillräckligt. En mer omfattande utredning kan visa om elevens skolmotstånd till exempel bottnar i en för eleven otillfredsställande lärmiljö eller om det finns ett behov av särskilt stöd. Detta kan i sin tur kräva andra former av utredningsunderlag för att kunna ge eleven det stöd som behövs. Det är viktigt att skolan utreder vad i skolsituationen som orsakar en elevs svårigheter för att bedöma vilka åtgärder som skolan behöver vidta.

Elevhälsan har en viktig funktion att stödja och undanröja hinder för eleverna att uppnå målen för utbildningen. Profilskolan har enligt såväl personalens som huvudmannens egna uppgifter ett flertal elever med svårigheter av annan karaktär än rena inlärningssvårigheter, såsom exempelvis en socialt utsatt situation, som bland annat leder till hög frånvaro. Trots det används kuratorn och psykologen i en förhållandevis liten omfattning. Deras arbete och samverkan

med såväl elevhälsans övriga kompetenser, som med lärarna vid skolan sker främst vid insatser av åtgärdande karaktär. Det kvarstår därför brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Profilskolan.

Profilskolan har inte inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet närmare analyserat arbetet med stödinsatser annat än på individnivå. Profilskolans analys av elevernas låga kunskapsresultat är också huvudsakligen på individnivå och analysen stannar vid att konstatera orsaker i yttre faktorer som ligger utanför skolans kontroll. Bristen på analys på grupp- och enhetsnivå innebär att rektorn inte kan säkerställa att det inte är faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, eller andra faktorer som arbetet med extra anpassning, särskilt stöd eller elevhälsans arbete som behöver förändras för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Dessutom visar utredningen att det bland personalen finns en viss okunskap kring vad som gäller vid betygssättning. Denna okunskap kunde ha synliggjorts vid en analys på grupp- och enhetsnivå av elevernas betyg. Organiseringen av elevhälsan och dess arbete samt arbetet med särskilt stöd är exempel på områden som rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet särskilt behöver analysera på en mer övergripande nivå för att få en helhetsbild av hur eleverna ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Huvudmannen föreläggs att åtgärda dessa brister. Skolinspektionen ser allvarligt på bristerna, inte minst med tanke på att en stor andel av eleverna inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen. Huvudmannen har inte följt Skolinspektionens tidigare beslut genom att åtgärda samtliga brister och det har förflutit en förhållandevis lång tid sedan huvudmannen först uppmärksammades på bristerna. Skolinspektionen finner därför sammantaget skäl att förena föreläggandet med vite.

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Uni-Partner AB att vid vite av 300 000 kr **senast den 1 oktober 2015** avhjälpa påtalade brister genom att nedanstående åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen, Lgr 11 2.7 Bedömning och betyg i förordningen om läroplan för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet, SKOLFS 2010:37).
- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande (2 kap. 25 § skollagen).
- På skolenhetsnivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 och 5 §§ skollagen).
- Skyndsamt utreda en elevs behov av särskilt stöd, om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 8 § skollagen).
- Inom ramen för ett utarbetat åtgärdsprogram utvärdera beslutade särskilda stödåtgärder (3 kap. 8 och 9 §§ skollagen).

Föreläggandet gäller omedelbart.

De vidtagna åtgärderna ska **senast den 1 oktober 2015** skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Uni-Partner AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Skolinspektionen erinrar om att Uni-Partner AB enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till bristerna har huvudmannen fortfarande det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att Uni-Partner AB snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skäl för beslutet

Bakgrund och utredning

Profilskolan är en fristående grundskola med elever i grundskolans årskurser 6-9. Tidigare hette skolan Första Sportskolan. Enligt uppgifter från huvudmannen går 70 elever på skolan vid tiden för uppföljningsbesöket den 18 februari 2015. Huvudman för skolan är Uni-Partner AB (organisationsnummer 556286-9320).

Skolinspektionen genomförde under år 2013 tillsyn av skolväsendet i Stockholms kommun. Profilskolan besöktes av Skolinspektionen den 4 september 2013.

I beslut den 13 december 2013 (bilaga 2) konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i arbetet med bedömning och betygssättning, trygghet och studiero, särskilt stöd samt elevernas möjlighet till inflytande över utbildningen. Skolinspektionen konstaterade även brister i personalens kompetens, elevernas tillgång till elevhälsa och elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Därutöver saknade eleverna tillgång till skolbibliotek. Skolinspektionen förelade Uni-Partner AB att åtgärda bristerna genom att vidta vissa preciserade åtgärder samt att redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen senast den 13 mars 2014. Uni-Partner AB kom in med en sådan redovisning den 11 mars 2014.

Därefter har Skolinspektionen den 3 juni och den 5 september 2014 genomfört ett uppföljningsbesök vid skolan och en uppföljningsintervju med rektorn som även är representant för huvudmannen (hädanefter kallad huvudmannen). Ytterligare ett uppföljningsbesök genomfördes vid skolan den 18 februari 2015. Skolinspektionen träffade då elevrepresentanter, lärare, biträdande rektorn samt företrädare för elevhälsan. En förnyad uppföljningsintervju med huvudmannen genomfördes den 10 mars 2015. Det protokoll som upprättades vid uppföljningsintervjuerna den 18 februari och den 10 mars 2015 kommunicerades med huvudmannen den 20 mars 2015. Den 2 april 2015 kom huvudmannen in med synpunkter på uppgifterna i protokollet. Den 4 maj 2015 genomförde Skolinspektionen en kompletterande telefonintervju med den kurator som Profilskolan anlitar. Den tjänsteanteckning som upprättades vid telefonintervjun kommunicerades med huvudmannen samma dag. Huvudmannens yttrande över uppgifterna i tjänsteanteckningen kom in till Skolinspektionen den 13 maj 2015.

Huvudmannen har därutöver vid flera tillfällen under tillsynen kommit in med skriftliga kompletteringar.

Kunskapsresultat

Årskurs 6

I Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2013/2014 finns inga resultat redovisade för de nationella proven eller genomsnittlig betygspoäng per ämne i årskurs 6, då underlaget baseras på färre än tio elever. Enligt huvudmannens egen sammanställning var det genomsnittliga meritvärdet 151,9 poäng i årskurs 6 vid vårterminens slut år 2014.

Årskurs 9

Den nationella statistiken visar att andelen elever i årskurs 9 som läsåret 2013/2014 uppnådde kunskapskraven för lägst godkänt betyg i samtliga ämnen var 59 procent, att jämföra med 77 procent i riket som helhet. Det genomsnittliga meritvärdet var 215,7 poäng. Motsvarande siffra i riket som helhet var 214,8 poäng.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att Uni-Partner AB har vidtagit tillräckliga åtgärder för att några av de brister som har påtalats i Skolinspektionens beslut den 13 december 2013 ska anses avhjälpna. Skolinspektionens uppföljning visar dock att ett antal allvarliga brister fortfarande föreligger i verksamheten. I följande avsnitt redogörs närmare för de brister som fortfarande kan konstateras.

Bedömning och betygssättning

Det finns brister i skolans arbete med betygssättning. Uni-Partner AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Motivering

Enligt skollagen har rektorn ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning (prop. 2009/10:165 s. 667).

Av läroplanen framgår bland annat att läraren vid betygsättningen ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 att det fanns brister i Profilskolans arbete med bedömning och betygssättning. Huvudmannen skapade endast i begränsad omfattning förutsättningar för lärarnas arbete med bedömning och betygssättning, något som var särskilt viktigt mot bakgrund av att flera lärare saknade lärarutbildning och dessutom var ensamma om att undervisa i sitt eller sina ämnen.

Huvudmannen uppger i skrivelse från den 11 mars 2014 att Profilskolans personal vid ett flertal tillfällen har fått utbildning i bedömning och betygssättning. I skrivelsen uppger huvudmannen vidare att utbildningar har skett såväl i som utanför skolan, särskilt under läsåret 2012/2013. Betygsättning diskuteras med jämna mellanrum och Profilskolan tillämpar kollektivt lärande inför betygssättning. Personalen håller dessutom på att sätta igång ett samarbete med andra lärare i Stockholmsområdet.

Vid uppföljningsbesöket den 18 februari 2015 framkommer att flertalet lärare som undervisar på Profilskolan fortfarande saknar fullständig lärarutbildning och är ensamma om att undervisa i sitt eller sina ämnen. Lärare uppger vid intervju att diskussioner om betygssättning förs kontinuerligt och efter satta betyg. Lärarna kan dock inte ge några exempel på vad slutsatsen av diskussionen kring de satta betygen efter höstterminen ledde till eller på åtgärder efter betygsanalysen. De intervjuade lärarna uppger att de vid behov pratar bedömning och betygssättning med privata lärarkontakter, men att det inte sker strukturerat. Några andra insatser för att få till ett strukturerat samarbete med behöriga ämneslärare, i syfte att stödja en likvärdig bedömning och betygssättning finns fortfarande inte. Huvudmannen uppger vid uppföljningsintervjun den 10 mars 2015 att det har varit ett tydligt krav från huvudmannens sida att lärarna ska ta kontakt med en behörig ämneskollega. Nästa steg är att samarbetet ska ske mer strukturerat, vilket det inte är idag.

Av den betygsdokumentation som Skolinspektionen har tagit del av framkommer att flera elever inte har fått något betyg (streck) i ett eller flera av skolans ämnen. Exempelvis har flera elever i årskurserna 7 och 8 läsåret 2013/2014 inte fått något betyg i ämnena bild och hem- och konsumentkunskap. Enligt den betygsanalys som huvudmannen har skickat in och som genomfördes samma år är det elever som tävlar i tennis som inte har betyg i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd eller teknik på grund av stor frånvaro. Vid intervju den 10 mars 2015 uppger huvudmannen att han inte kan förklara var-

för exempelvis alla elever i årskurs 6 från läsåret 2013/2014 har streck i ämnet kemi. Enligt huvudmannen kan skolan sätta streck av flera anledningar såsom hög frånvaro, när det inte finns underlag för att bedöma eleverna, om eleverna inte har läst ett ämne eller om eleven inte har haft betyg med sig från föregående skola. I yttrande den 2 april 2015 över det kommunicerade protokollet från uppföljningsintervjuerna anför dock huvudmannen att många av de elever som inte har getts betyg (streck) istället borde ha getts betyget F.

Skolinspektionen bedömer att det kvarstår brister i skolans arbete med betygssättning. Trots att flertalet lärare som undervisar på Profilskolan fortfarande saknar fullständig lärarutbildning och är ensamma om att undervisa i sitt eller sina ämnen, har det endast i begränsad omfattning genomförts strukturerade insatser för att säkerställa en likvärdig och korrekt betygssättning. Personalen har genomgått utbildningar i bedömning och betygssättning men, såvitt framgår av utredningen, har utbildningarna till stor del genomförts före Skolinspektionens tidigare beslut. Utredningen visar att lärarna har haft informella privata kontakter med andra ämnesbehöriga lärare, men någon strukturerad sambedömning i huvudmannens regi med andra behöriga ämneslärare har inte skett. Därutöver visar utredningen att det finns en viss okunskap kring hur betyg ska sättas. Rektorn har därmed inte tagit sitt ansvar för att se till att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Profilskolans arbete med betygssättning. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 14 § skollagen, Lgr 11 2.7 Bedömning och betyg i förordningen om läroplan för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.

Erbjudande av utbildning

- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen uttalas att den personal som finns för elevhälsans insatser ska ha adekvat utbildning som svarar mot elevernas behov av insatser. Ett skäl till uppräkningsen av berörda personalkategorier är att elevhälsan förutsätter tillgång till en kompetens som är tillräcklig för att eleverna ska få det stöd de behöver. I förarbetena betonas vidare att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. (Prop. 2009/10:165 s. 275 ff.)

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 brister i elevernas tillgång till elevhälsa samt förutsättningarna för elevhälsan att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Exempelvis saknades tillgång till specialpedagogisk kompetens vid skolan. Det saknades även samarbete mellan elevhälsans olika kompetenser samt mellan elevhälsan och övrig personal.

Vid Skolinspektionens uppföljningsintervjuer den 18 februari och den 10 mars 2015 framkommer bland annat att samarbetet med hälsovårdsföretaget Skolhälsan inom Sollentunahälsan har utökats. Skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator tillhandahållas via Skolhälsan vid behov och en speciallärare har anställts på deltid vid skolan.

Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att skolsköterskan och specialläraren deltar i skolans regelbundna elevhälsomöten där även rektorn och samtliga lärare vid skolan deltar. Därutöver är skolsköterskan på skolan tre till fyra gånger per termin och genomför lagstadgade hälsokontroller. Enligt representanterna för elevhälsan anlitas kuratorn vid behov och har vid tiden för uppföljningsbesöket anlitats två till tre gånger under vårterminen. Lärare uppger vid intervju att kuratorn kommer till skolan en gång per termin och att lärarna har kontaktuppgifter till kuratorn om det finns ytterligare behov. Det är skolsköterskan som tillsammans med rektorn avgör om det finns behov av kurator eller psykolog.

Det föreligger dock något motstridiga uppgifter om i vilken utsträckning kuratorn har anlitats av Profilskolan. Vid telefonintervju med kuratorn den 4 maj 2015 uppger kuratorn att hon inte har besökt skolan eller arbetat med några ärenden som hör till Profilskolan sedan vårterminen 2014. Huvudmannen uppger i yttrande den 13 maj 2015 att han inte har några anteckningar som motsäger kuratorns uppgifter.

Representanterna för elevhälsan beskriver vid intervjun den 18 februari 2015 skolsköterskans förebyggande och hälsofrämjande arbete i form av träffar med

eleverna där hon pratar hälsa, kost och sömn och vad som i övrigt behövs för att må bra. Enligt representanterna för elevhälsan får lärarna ta en stor del av samtalen med elever som inte mår bra, eftersom elevhälsans personal inte finns på skolan på daglig basis och eleverna inte heller känner dem så väl. Skolsköterskan har enligt egen uppgift del i Profilskolans arbete mot kränkande behandling genom samtal med elever på förekommen anledning och om ämnet kommer upp vid hälsosamtal. Såvitt elevhälsans representanter känner till är kuratorn inte inblandad i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling eller förebyggande aktiviteter. Att kuratorn inte är involverad i arbetet med Profilskolans plan mot kränkande behandling eller i några aktiviteter i syfte att förebygga kränkande behandling bekräftas av kuratorn vid telefonintervjun den 4 maj 2015. Vid telefonintervjun uppger kuratorn även att hon aldrig har deltagit vid någon terminsutvärdering tillsammans med lärarna och övrig personal. Kuratorn berättar att hon tidigare (höstterminen 2013) har varit involverad i motivationssamtal gällande specifika elevärenden. Hon har dock inte varit involverad i något generellt arbete när det gäller elever med motivationssvårigheter. Inte heller har hon varit delaktig i något förebyggande arbete i övrigt på en övergripande nivå vid skolan, i syfte att stödja elevernas utveckling mot målen för utbildningen.

Vid intervjun med elevhälsans representanter den 18 februari 2015 framkommer vidare att specialläraren är på skolan en dag i veckan. Specialläraren gör diagnoser och är resurstöd. Specialläraren testar alla nya elever i årskurs 6 i läsförståelse och inlärningsstilar.

Huvudmannen uppger vid intervju att elevhälsan har ett uppdrag att ge råd och stöd till personal och att de tittar på hur verksamheten har följt skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannens avtal med Skolhälsan följer Skolhälsans eget utarbetade system med hälsokontroller etc. som huvudmannen utgår ifrån är korrekt utifrån de regler som gäller på området. Arbetet blir dock mest på individnivå.

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens avtal med Skolhälsan som gäller fram till den 30 juni 2015. Av avtalet framgår att det omfattar lagstadgade hälsokontroller av skolsköterska i årskurs 6 och 8, uppföljande hälsokontroller vid behov, förberedande utredningssamtal av skolläkare eller skolsköterska för remiss vid behov till vidare instans, såsom exempelvis psykolog, kurator eller logoped.

Skolinspektionen bedömer att Profilskolans elever numera har tillgång till elevhälsans samtliga i lagen föreskrivna kompetenser, men att det kvarstår brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Huvudmannen har rätt att organisera sin elevhälsa efter lokala behov och förutsättningar. Samtidigt ska elevhälsans stödinsatser motsvara elevernas behov

och elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans representanter ger vid intervju exempel på sitt förebyggande och hälsofrämjande arbete, exempelvis genom hälsosamtal. Samtidigt framkommer att elevhälsans kompetenser främst anlitas på förekommen anledning. Kurator, skolläkare och psykolog anlitas när det har uppstått ett visst behov. Elevhälsans delaktighet i skolans värdegrundsarbete och det målinriktade förebyggande arbetet mot kränkande behandling består i allt väsentligt av samtal med enskilda elever på förekommen anledning. Vid uppföljningsintervjuer med företrädarna för elevhälsan och skolledningen framkommer att många av Profilskolans elever har svårigheter av annan karaktär än rena inlärnings svårigheter, såsom exempelvis social utsatthet, som bland annat leder till hög frånvaro och anmälningar till socialtjänsten. Trots det används kuratorn och psykologen i en förhållandevis liten omfattning och deras arbete och samverkan med såväl elevhälsans övriga kompetenser, som med lärarna vid skolan är främst vid insatser av åtgärdande karaktär. Dessa kompetenser har en viktig roll i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Profilskolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Utveckling av utbildningen

- På skolenhetsnivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen har rektorn ansvar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 att det fanns brister i Profilskolans systematiska kvalitetsarbete. Bland annat fanns det brister i uppföljningen av utbildningen och i analysen av utvecklingsbehov. Den information som fanns dokumenterad var inte heller tillräcklig för att kunna ligga till grund för analys och beslut om prioriteringar av utvecklingsinsatser.

I Skolinspektionens uppföljning kompletterade huvudmannen den 29 oktober 2014 utredningen med Profilskolans dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Vid uppföljningsintervjuer den 18 februari och den 10 mars 2015 uppger lärarna, biträdande rektorn och huvudmannen att områden såsom elevernas kunskapsresultat, skolans arbete med särskilt stöd samt trygghet och studiero följs upp löpande och vid särskilda konferenser vid terminsslut. Huvudmannen uppger att han följer upp arbetet med stödinsatser genom samtal med specialläraren och skolsköterskan.

Av nationell statistik (SIRIS) framgår att relationen mellan nationella prov och slutbetyg för elever i årskurs 9 läsåret 2013/2014 i vissa ämnen hade en överensstämmelse med 100 procent alternativt en mycket stor avvikelse. Även om det kan finnas skäl för en lärare att ge ett annat betyg än vad eleven har presterat på det nationella provet, kan såväl stor avvikelse som hög överensstämmelse vad gäller provbetyg och slutbetyg vara ett tecken på brister i betygssättningen. Biträdande rektorn uppger vid intervju att lärarna gör betygsanalyser såväl på egen hand, som tillsammans med skolledningen och övrig skolpersonal vid varje terminsslut. Det framkommer dock varken av uppföljningsintervjuerna eller av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av att några analyser av sådana avvikelser har genomförts. Även den okunskap som utredningen visar finns avseende betygssättning, på så sätt att lärare enligt huvudmannen felaktigt har underlåtit att sätta betyg (streck) när ett underkänt betyg (F) skulle ha satts, tyder på att det vid skolan görs en otillräcklig analys på gruppnivå av elevernas betyg.

Vidare framkommer av ingiven dokumentation och av uppföljningsintervjuerna den 18 februari och den 10 mars 2015 att arbetet med särskilda stödinsatser främst utvärderas på individnivå. Varken av dokumentationen eller av intervjuerna framkommer att det görs några djupare analyser på grupp- eller skolnivå av om det finns något i undervisningen som kan påverka elevernas måluppfyllelse, eller om skolan arbetar på rätt sätt med särskilt stöd utifrån elevernas behov. Vid skolan finns flera elever med motivationssvårigheter och/eller med omfattande frånvaro. Trots det framkommer inte att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser eller arbetet med studie- och yrkesvägledning analyseras i någon större omfattning.

Skolinspektionen bedömer att det kvarstår brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Profilskolan har ett stort antal elever i behov av stödinsatser och ett flertal elever uppnår inte kunskapskraven för lägst godkänt betyg i samtliga ämnen. Trots det har skolan inte närmare analyserat arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, annat än på individnivå. Profilskolans analys av elevernas kunskapsresultat är också huvudsakligen på individnivå och analysen stannar oftast vid att konstatera orsaker i yttre faktorer som ligger utanför skolan. Enligt Skolverkets allmänna råd om Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan (SKOLFS 2012:1290) bör elevhälsan vara delaktig i arbetet med att främja närvaron. Frågan om Profilskolans behov av att exempelvis förändra eller intensifiera elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser berörs överhuvudtaget inte i det sammanhanget. Bristen på analys på grupp- och enhetsnivå innebär att rektorn inte säkerställer att det finns en samlad bild av verksamheten. En samlad bild behövs för att kunna identifiera om det är faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, eller andra faktorer som arbetet med extra anpassning, särskilt stöd eller elevhälsans arbete som behöver förändras för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Skolinspektionen bedömer att Profilskolan i större utsträckning och mer systematiskt på en övergripande grupp- och enhetsnivå behöver analysera verksamheten utifrån de nationella målen för utbildningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Profilskolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 4 och 5 §§ skollagen

Särskilt stöd

- Skyndsamt utreda en elevs behov av särskilt stöd, om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
- Inom ramen för ett utarbetat åtgärdsprogram utvärdera beslutade särskilda stödåtgärder.

Motivering

Av skollagen följer att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befa-

ras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Vidare framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Av skollagen följer även att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd.

I förarbetena till skollagen beskrivs processen kring särskilt stöd i fem steg: att uppmärksamma, utreda, dokumentera, åtgärda samt följa upp och utvärdera (prop. 2009/10:165 s. 289 f).

Skolverket uttalar i sina allmänna råd med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2013:8) bland annat följande om processen särskilt stöd. Den som ansvarar för att genomföra, följa upp och utvärdera ett åtgärdsprogram bör tillsammans med dem som är involverade i arbetet kontinuerligt följa upp och utvärdera om åtgärderna utgör ett tillräckligt stöd för eleven. Den som är ansvarig bör även tillsammans med dem som är involverade i arbetet utvärdera om andra eller kompletterande åtgärder behöver vidtas. I kommentaren till de allmänna råden uttalas att en utvärdering av åtgärderna är en mer systematisk analys och helhetsbedömning som den ansvariga personalen gör av hur åtgärderna har fungerat.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 13 december 2013 att det fanns brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Det fanns bland annat brister i samrådet med elevhälsan vid utredningar om behov av särskilt stöd. Det fanns även brister i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen hade tagit del av.

Vid Skolinspektionens uppföljning framkommer bland annat att skolsköterskan och specialläraren numera är delaktiga i större omfattning än tidigare vid utarbetandet av åtgärdsprogram. Det uppger såväl lärarna, som biträdande rektorn och representanterna för elevhälsan vid uppföljningsintervjuerna den 18 februari 2015. Att samråd sker med elevhälsan vid utarbetande av åtgärdsprogram bekräftas av huvudmannen som vid intervjun den 10 mars 2015 och i yttrandet den 2 april 2015 beskriver skolans arbetsgång när det gäller särskilt stöd på ett sätt som formellt sett uppfyller skollagens krav. Enligt huvudmannen följs åtgärdsprogrammen regelbundet upp vid elevhälsoteamets möten, vilket bekräftas av lärarna, den biträdande rektorn och elevhälsans representanter vid uppföljningsintervjuerna den 18 februari 2015.

Vid uppföljningsbesöket den 18 februari 2015 begärde Skolinspektionen att få ta del av exempel på utredningar och aktuella åtgärdsprogram för tre elever, vilket huvudmannen redovisade den 10 mars 2015. Av åtgärdsprogrammen och tillhörande dokumentation framgår att elevernas kunskapsutveckling följs upp regelbundet, i form av att man konstaterar vilka prov eleven har klarat. Vid uppföljningsbesöket framkommer dock en bild av att insatta stödåtgärder inte utvärderas i någon större omfattning, utan att åtgärdsprogrammen främst utvärderas genom provresultaten. "*Går det framåt så gör vi rätt*", uppger den biträdande rektorn vid intervju. Denna bild förstärks av den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av, då det inte heller av denna framgår att det har gjorts ordentliga utvärderingar av åtgärdsprogrammen, exempelvis genom att identifiera framgångsfaktorer som kan användas som hjälp i det fortsatta stödarbetet kring en elev. Istället framgår att man mestadels fortsätter att arbeta med samma åtgärder, oavsett resultat. Skolinspektionen kan även konstatera att det till stor del är samma typ av allmänt hållna åtgärder som används för samtliga elever, vilket är extra undervisning, stödundervisning och möjlighet till att göra omprov.

Vidare visar den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av att det finns brister i skolans bakomliggande utredningar. Exempelvis handlar några av de utredningar som Skolinspektionen har tagit del av om elever med frånvaro. I dokumentationen konstateras bland annat skoltrötthet och att eleven har "*hamnat efter*" i skolarbetet. Det framgår dock inte om den bakomliggande orsaken till frånvaron har utretts av skolan i någon större utsträckning.

Skolinspektionen bedömer att det kvarstår brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Det finns vid tiden för uppföljningsbesöket fortfarande ett flertal elever som inte uppnår kunskapskraven för lägst godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Samtidigt avspelar de åtgärdsprogram och utredningar som Skolinspektionen har tagit del av ett otillräckligt arbete med särskilt stöd. Att exempelvis de bakomliggande orsakerna till en elevs frånvaro inte alltid utreds ordentligt medför att de pedagogiska utredningarna inte alltid utgör ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma elevens behov av särskilt stöd och besluta om adekvata åtgärder. En mer omfattande utredning kan visa om en elevs skolmotstånd bottnar i en för eleven otillfredsställande lärmiljö eller om det finns ett behov av särskilt stöd. Detta kan i sin tur kräva andra former av utredningsunderlag för att kunna ge eleven det stöd som behövs. Vidare utvärderas inte alltid de beslutade särskilda stödåtgärderna i tillräcklig omfattning. Vid utvärderingen av utarbetade åtgärdsprogram behöver Profilskolan göra en systematisk analys och helhetsbedömning av hur de särskilda stödåtgärderna har fungerat. Om en utvärdering visar att åtgärderna inte utgör ett tillräckligt stöd för eleven behöver Profilskolan intensifiera eller förändra stödet. Den

sammantagna konsekvensen av brister i det ovan angivna arbetet är att eleverna inte får det särskilda stöd som de har rätt till.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i Profilskolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Uni-Partner AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8 och 9 §§ skollagen.

Vitesföreläggande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska enligt skollagen förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Huvudmannen Uni-Partner AB uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Uni-Partner AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som har beskrivits ovan.

Trots att det har gått cirka ett och ett halvt år sedan Skolinspektionen förelade Uni-Partner AB att avhjälpa brister i verksamheten kvarstår brister inom ett flertal områden. Den förhållandevis långa tid som har förflutit sedan huvudmannen uppmärksammades på bristerna tyder på att huvudmannen inte ser allvaret i de aktuella bristerna, eller saknar förmåga att vidta de åtgärder som krävs.

De konstaterade bristerna är allvarliga, inte minst med tanke på att en stor andel av eleverna inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen. På grund av allvaret i bristerna, den tid under vilken bristerna har pågått och huvudmannens underlåtenhet att vidta tillräckliga åtgärder, finner Skolinspektionen sammantaget skäl att förena föreläggandet med vite.

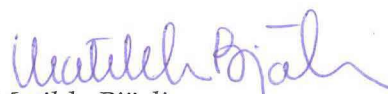
Hur man överklagar, se bilaga 1.

I ärendets slutliga handläggning har enhetschefen Anna Rydin, juristen Malin Norell samt utredaren Pia Dannqvist deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Matilda Björklingson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1. Överklagandehänvisning

Bilaga 2. Beslut för Profilskolan efter tillsyn i Stockholms kommun, den 13 december 2013.

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besöksadress: Sveavägen 159 Stockholm

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud.